

عنوان مقاله:

باورهای جنسیت محور و ردپای آن در بازار کار دختران دانش آموخته؛ خاستگاه انتخاب‌ها و ترجیح‌ها

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات دانشگاه، دوره ۱، شماره ۴ (سال: ۱۴۰۲)

تعداد صفحات اصل مقاله: 38

نویسنده:

سمیه فردونی - استادیار مدیریت آموزش عالی، گروه آینده پژوهشی و نظریه پردازی در آموزش عالی، موسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

موضوع اشتغال زنان، همچنان که در سطح جهانی همواره موضوعی بسیار مهم و چالشی بوده است، در ایران هم از این امر مستثنای نیست. طی حودا دو دهه گذشته، دختران بزرگ ترین مشتریان آموزش عالی در ایران بوده اند، بسیاری از رشته‌ها ظاهری دخترانه به خود گرفته اند، بسیاری از فعالان اجتماعی زنان برای ورود زنان به بازار اشتغال تلاش کرده اند، و برخی دولت‌ها هم در دهه‌ی اخیر تلاش‌هایی در این زمینه داشته‌اند. با این حال، نرخ اشتغال زنان، به ویژه زنان دانش آموخته، همچنان بسیار بایین تراز آمارهای جهانی است. به نظر می‌رسد که عوامل مفقود دیگری وجود دارد که شاید ریشه در باورهای اجتماعی در حوزه‌ی اشتغال زنان دارند. پژوهشگر در این مقاله، با طراحی پژوهشی در سیه‌ر فلسفی تفسیرگرایی و با رویکرد کیفی و روش تحلیل محتوای تماثیک، به دنبال پاسخ به این سوال اصلی بود که چرا در عین افزایش آمار دختران دانش آموخته، همچنان تغییر چشمگیری در ورود آن‌ها به بازار کار دیده نمی‌شود. یافته‌هایی به دست آمده از مصاحبه با ۴۶ دختر و پسر دانش آموز دیبرستانی در معرض ورود به آموزش عالی و ۳۵ دختر دانشجو در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد از ۹ استان گیلان، خراسان جنوبی، هرمزگان، تهران، خراسان رضوی، خوزستان، قم، سیستان و بلوچستان و کردستان نشان می‌داد که هنجارهای جنسیت محور برای تعریف نقش و مستویات های زنان، به ویژه در حوزه‌ی اشتغال، جایگاهی جنی در باور مشارکت کنندگان دانش آموز داشته است و، از سوی دیگر، دختران دانشجو هم به اشتغال به عنوان کالای زیستی نگاه می‌کنند و مهم ترین نقش دانشگاه را در فراهم آوردن امکان حضور و بروز اجتماعی خود جست و جوی کنند که به آن‌ها نظام ارزشی جدید مبتنی بر استقلال فکری می‌دهد. هم راستا با نظریه گری بکر، باورهای جنسیت محور و نگاه دختران به مفهوم اشتغال و نقش دانشگاه، نقشی جدی در شکل گرفتن ذاته‌ها یا رجحان‌های کارکنان بازی می‌کنند و می‌توانند به جدا ماندن دختران دانش آموخته از بازار کار منتهی شود.

کلمات کلیدی:

بازار کار زنان، کلیشه‌های جنسیتی، گرایش به تبعیض، رجحان‌های کارفرمایان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2056003>

